

สารานุกรม
๑
ศึกษาศาสตร์

ฉบับที่ ๑๔ (๒๕๓๘)

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ISSN 0857-2593

ภาพปก จากเรื่อง : ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี

สารานุกรม
ศึกษาศาสตร์
ฉบับที่ ๑๕ (๒๕๑๘)

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยเพิ่มพูน ขยายขอบเขต เพิ่มความรวดเร็วของการบัญญัติศัพท์ อธิบายความหมายของศัพท์ให้ทันต่อความต้องการและความจำเป็นในการใช้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้า ตลอดจนการพูด การเขียน ที่สามารถทำให้เข้าใจตรงกันได้

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมควร อกภัยพันธุ์
คุณหญิงจวบ จิรโรจน์

คณะกรรมการฝ่ายบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์สมบูรณ์ คุณวิสิทธิ์	พรรณนาภพ โรจน์พจนรัตน์	ประธานกรรมการ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ศรียา	นิยมธรรม	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ชูศรี	วงศ์รัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	ธรรมา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	หาลิตะพันธุ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวคนธ์	จงตระกูล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิสันต์	กฎแก้ว	กรรมการ
อาจารย์สุพจน์	โตนวล	กรรมการ
อาจารย์สนั่น	มีขันหมาก	กรรมการ
อาจารย์สุวดี	ภูประดิษฐ์	กรรมการ
อาจารย์สุวรรณา	คล้ายกระแสด	กรรมการและเลขานุการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศรี	ไพรัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าหน้าที่ของโครงการ

นางสาวสุกัญญา ทับอรุณ (โทร. 2580310-3 ต่อ 174)

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา 107/59 ซ.พระรามหก 24 ถ.พระราม 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 215-8548, 216-0316, 216-7405, 217-0148 โทรสาร 216-0414

พิมพ์ที่

บริษัท วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด 492/2 ซ.สุทธิพร 2 ถ.โศก-ดินแดง แขวงดินแดง เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ 10400 โทร. 2486397-8

สั่งซื้อได้ที่

โครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110 โทร. 258-3997

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

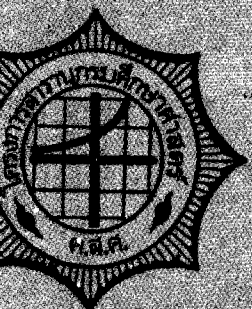
แต่เดิมนั้นวิทยาลัยวิชาการศึกษา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒในปัจจุบัน) ถือเอาวันที่ 16 กันยายน เป็นวันสำคัญของวิทยาลัย
ด้วยมีความสำคัญสองประการ *ประการแรก* คือ เป็นวันสถาปนาวิทยาลัย
วิชาการศึกษา และ*ประการที่สอง* คือ เป็นวันคล้ายวันเกิดของ ศาสตราจารย์
ดร.สาโรช บัวศรี ซึ่งเป็นทั้งผู้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา และเป็นผู้ให้
กำเนิดมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2517
ความสำคัญของวันที่ 16 กันยายน จึงเปลี่ยนแปลงไป คือ ถือว่าวันที่ 16
กันยายน เป็นวันสถาปนาคณะศึกษาศาสตร์ และเป็นวันศาสตราจารย์
ดร.สาโรช บัวศรี

เพื่อระลึกถึงพระคุณของศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ซึ่งถึง
แก่กรรม เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2536 และเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของท่าน
สารานุกรมฉบับนี้จึงได้นำบทความเรื่อง ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี
และบทความเรื่องแนวคิดทางการศึกษาของศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี
มาลงไว้ บทความทั้ง 2 เรื่องนี้ มีความน่าสนใจและมีประโยชน์มากในทาง
การศึกษา

คณะกรรมการฝ่ายบรรณาธิการ

หมายเหตุ โปรดแก้ไขสิ่งผิดในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 13 ดังนี้

1. หน้าสารบัญ บรรทัดที่ 3 ธรรมมา แก้เป็น ธรรมา
2. หน้าสารบัญ บรรทัดที่ 13 ประมาณ แก้เป็น ปริมาณ
3. หน้าสารบัญ บรรทัดที่ 15 โยเทลา แก้เป็น โยเหลว
4. หน้าสารบัญ บรรทัดที่ 17 ยืด แก้เป็น ผิด
5. หน้า 83 ข้อ 1.10 สด แก้เป็น สุก
6. เรียงสลับหน้าระหว่าง หน้า 45 และ 46

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

เครื่องมือวัดแนวคิดแก้ปัญหา.....	สมบูรณ์ ชิตพงศ์	9
อำนาจจำแนกของข้อสอบ.....	บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์	15

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	ศรียา นิยมธรรม	21
หูชั้นในเทียม.....	ศรียา นิยมธรรม	26
อุปกรณ์ป้องกันการได้ยินเสียง ที่ตั้งมากเกินไป.....	พวงแก้ว กิจธรรม	31

สาขาวิชาปรัชญาการศึกษา

แนวคิดทางการศึกษาของพุทธทาสภิกขุ.....	นิภา นิธยาน	39
แนวคิดทางการศึกษาของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี.....	เพ็ญศิริ จิระเดชากุล	42

สาขาองค์การและสถาบันเกี่ยวกับการศึกษา

ครู.....	สมบูรณ์ พรรณาภพ	51
เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี.....	วรวิทย์ วตินสรากร	61
พุทธทาสภิกขุ.....	วรวิทย์ วตินสรากร	70
เรอเน เดส์การ์ตส์.....	สมบูรณ์ พรรณาภพ	90
ศาสตราจารย์ ฌอง ปอล ซาร์ตร์.....	วรวิทย์ วตินสรากร	97
ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี.....	วรวิทย์ วตินสรากร	101
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง.....	วรวิทย์ วตินสรากร	107
พิพิธภัณฑิทยาศาสตร์.....	วรวิทย์ วตินสรากร	115

